

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 48

30. listopadu 2014

Cena: 8 Kč

Adventní rosa shůry

„Rosu dejte, nebesa, shůry a oblačkové dštěte Spravedlivého. Otevřete se země a vypuč Spasitele...“ zpívá se v klasické adventní rořátní písni podle starozákonní knihy Izajáš (rorate – latinsky „rosu dejte“). V našem novém zpěvníku podobně najdeme „*Prolomte se nebesa, hounou rosu dejte...*“ A ve Farského zpěvníku „*Ó přijdi, přijdi, roso shůry, a napoj zemi žiznivou, at' prostu jsouce tuhé kůry vyprahlá srdce obživnou... Ó přijď již sám, náš milý Pane, a navštív svoji vinici...*“

Všechny tyto písně vyjadřují „žízeň“ – touhu, nezbytnou pro narození i příchod Spasitele.

A tak v nezbytné touze po jeho narození prožijme advent jako dobu, kdy máme povstat ze sna. I když celý náš život má být vlastně adventem, připravováním cesty Páně, napřimováním jeho stezek a očekáváním příchodu Ježíše, setkání s ním.

Každá lidská duše může být „milostí plná“, každá může najít podobnou „milost u Boha“ při zro-

zení nového života v sobě jako před dvěma tisíci lety Matka Páně. Tak, aby se v ní, po našem vlastním přivolení, mohla vyplnit slova Pána Ježíše z Markova evangelia: „**Kdo činí Boží vůli, ten je můj bratr a sestra a matka.**“

Třeba ve výjimečném, svátečně adventním (ale i mimoadventním) kruhu bližních či o samotě; v modlitbě; v radosti, krásě či tichu; nebo, nepozorovaně, i ve zdánlivě běžném, každodenním, povinnostmi naplněném životě. LR

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ ROKU MISTRA JANA HUSA 2015

Již od jara 2012 pracuje komise naší církve k 600. výročí M. J. Husa, na jejíž návrh vyhlásil bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta 6. července 2012 v Betlémské kapli v přímém přenosu bohoslužby k uctění památky M. J. Husa Husovské trienium, které po třech letech vyvrcholí 6. července 2015.

V loňském roce podepsaly Církev československá husitská a Českobratrská církev evangelická Dohodu o spolupráci k 600. výročí M. J. Husa, na základě níž společně plánují program a scházejí se k jednání komisi obou církví. K prvnímu výročí podpisu dohody, 3. prosince 2014, proběhne tisková konference, kde bude představen program Husovských slavností 2015 a všichni budou pozváni i k slavnostnímu zahájení Roku Mistra Jana Husa 2015, které se uskuteční na druhou adventní neděli 7. prosince 2014 od 16 hodin v kostele sv. Martina ve Zdi. Tento Rok zde slavnostně zahájí bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta společně se synodním seniorem Českobratrské církve evangelické Mgr. Joelem Rumlem.

Rovněž město Kostnice označilo rok 2015 jako rok **Mistra Jana Husa** s podtitulem *Cesta ke smíření* v souvislosti s 600. výročí Kostnického koncilu (1414 – 1418), který si připomíná mnohými programy včetně akcí připravených k 600. výročí M. J. Husa. Tři hlavní místa: **Praha, Krakovec a Kostnice**, budou 6. 7. 2015 (a částečně též v sobotu 4. 7. a neděli 5. 7.) **paralelně nabízet program**. Proto organizujeme také **Pout' Kostnice – Praha 2015** (s možnou zastávkou na Krakovci při zpáteční cestě) ve dnech 3. 7. – 6. 7. 2015 s možností zajištění přespaní (v Kostnici i v Praze od nejjednoduššího po hotely) i dopravy (autobusy). Podrobné programy (včetně registračního formuláře zasláného vám též do náboženských obcí) naleznete brzy na www.hus2015.cz.

Symbolicky povedeme pout' v opačném sledu, než jak jel Mistr Jan Hus. Slavnosti v Praze se tak stanou symbolem živého odkazu, který neskončil upálením v Kostnici, ale je nesen do současnosti, v níž z něj můžeme stále čerpat. Jak jsme vyjádřili ve **Slavnostním prohláše-**

ní VIII. sněmu CČSH k 600. výročí M. J. Husa: „*Husův odkaz nás trvale motivuje studovat i promýšlet Písmo svaté, obecnou křesťanskou tradici i tradici české reformace, ale také nám připomíná etický, existenciální i společenský rozměr biblické víry s důrazem na sociální spravedlnost a solidaritu.*“

Husovské slavnosti 2015 organizované 5. – 6. 7. 2015 v Praze Církví čs. husitskou a Českobratrskou církví evangelickou (pod záštitami Ekumenické rady církví v ČR, předsedy PS Parlamentu ČR, předsedy Senátu ČR, premiéra ČR, ministra kultury ČR, ministra školství ČR a rektora ČVUT) umožní nahlédnutí do odkazu M. J. Husa napříč věkovými skupinami mnohým, a proto i nejrůznější formou celodenních programů duchovních, multižánrově hudebních a literárních programů, setkání s historiky, duchovními, herci, her pro děti ad. na Staroměstském náměstí, Ovocném trhu, v Betlémské kapli a v několika kostelech v centru Prahy (viz podrobný program na www.hus2015.cz).

Nebude chybět ani benefice, pro-

střednictvím níž budou vyzváni k solidaritě s trpícími všichni účastníci.

Po celý rok 2015 počínaje již tímto adventem bude na všech úrovních – celocírkvní, diecézní i náboženských obcí, jejíž sbory nejčastěji nesou jméno právě Mistra Jana Husa – pořádaná řada nejrůznějších akcí. Dejte nám o nich vědět, budeme o nich informovat prostřednictvím kalendária na www.hus2015.cz.

Prosíme vás, zkuste je však plánovat tak, abychom se všichni mohli sejít při **vyvrcholení Husovských slavností 2015 dne 6. července v Praze**. Máme důvod zapojit se do Roku Mistra Jana Husa 2015, a to i ve spolupráci s dalšími církvemi, ale i institucemi a samosprávami měst a krajů i státu, a oživit a do svých životů i celé společnosti vnést impuls života v pravdě. Vždyť: „**Důraz na nejvyšší hodnotu Pravdy, již je sám Kristus, nás zavazuje k trvalému úsilí o naši vnitřní duchovní proměnu a obnovu církve a společnosti.**“ (ze *Slavnostního prohlášení k 600. výročí M. J. Husa VIII. sněmu CČSH*)

Hana Tonzarová

**Pane Ježíši,
tys přišel, přicházíš a ještě přijdeš.
Ačkoli o tobě rádi mluvíme a často se tě dovoláváme,
s důvěrou a láskou jsme za tebou nepřišli,
nepřicházíme a pokud by to záleželo jenom na nás,
tak ani nepřijdeme.
Museli bychom se totiž vzdát
našeho pohodlného náboženství, které po nás nic nežadá.
Prosíme tě, zbav nás ducha lenosti a otupělosti!
Učiň si nás bdělými a připravenými sloužit ti
ke slávě tvého svatého jména.
Amen.**

(Modlitba k homilii na str. 2)

Dělíme se o pokrm s potřebnými?

Život v západní společnosti se stal neustálým během za aktuálními módami, kterých chce člověk dosáhnout a které chce napodobit, které také křečovitě vytváří, udržuje a stejně rychle mění. Člověk dneška je utvářen mentalitou, že je tím, co vlastní. Vytváří si obrazy, které chce uchopit, ale nikdy se jich nemůže definitivně zmocnit, protože vývoj je rychlejší... Naším cílem je dosáhnout mety dříve než ostatní. Pak se cítíme být silní, zdatní, schopní a přitažliví, tedy pak jsme, jinak řečeno, úspěšnými lidmi. Ideálem dnešní doby je mládí, zdraví, krása a úspěch.

Nabízí se ale otázka: Není současná západní kultura vystavěna na značné povrchnosti? Nezeštáme snad i mladý člověk? Má zaručené zdraví po celý život? A co krása a bohatství? Nejsou to ideály pomíjivé? „*Život člověka je jako pára nad hrncem,*“ píše se v Bibli. Je to moudré, a hlavně prav-

divé tvrzení. Jenže kdo mu chce dnes naslouchat? Vždyť se vyhrazuje proti modernímu smýšlení západního člověka. Také proto je dnes naše misie a evangelizace tak složitá a často bohužel neúspěšná. Dobrou zprávou ale je, že pozorujeme, jak se čím dál tím víc lidí cítí být západní kulturou unaveno a hledá alternativy ke konzumnímu stylu života. Právě zde se otevírají dveře pro naše svědectví o Bohu a jeho díle v Ježíši Kristu. Prosme Pána, aby nás jako jednotlivce i církev vedl, abychom nepromarnili žádnou příležitost ke svědectví. Lidé okolo nás ať už vědomě či nevědomě lační po stravě, která by je dokázala doopravdy nasytit. My tu stravu známe – Ježíš řekl: „*Já jsem chléb života, kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět...*“

Je naším úkolem i povinností rozdělit se s hladovějícím, pokud máme něco k snědku a on ne. **Aleš Toman**

Vánoční divadlo v Krči

Zveme vás na vánoční divadlo **Živý betlém a příběh o oslici v sobotu 13. prosince od 15 h v ekumenické kapli Thomayerovy nemocnice** (asi 150 m vlevo za vrátnicí) v Praze 4-Krči. Kaple je bezbariérová, prostorná, s jevištěm, vytápěná, se sociálním zázemím, vhodná pro rodiny i s velmi malými dětmi. Při dramatizaci budeme společně zpívat vánoční písně a koledy, které se děti učí v hodinách biblických příběhů ve školách a diváci je dostanou vytištěné při představení, aby s námi mohli zpívat každý, kdo má chuť. Vánoční divadlo hrajeme již tradičně několikrát rok a vždy má velmi příznivý ohlas u veřejnosti. Přijďte se také vánočně naladit a prožít společně s dětmi a mladými radostné adventní odpoledne.

Těšíme se na vás.

Jindřiška Buttová, Dana Kalivodová

Rodina a život člověka s postižením

Někdy se zdá, jakoby lidé s postižením (i když ne všichni), byli vděčnější vůči životu, pokornější a mysleli na důležitější a hlubší věci než někteří zdraví jedinci, kteří mohou mít sklon k lehkomyšlnosti, sobectví, jednat mnohdy povrchně a do značné míry nezrale, a tedy nezodpovědně.

V bakalářských a diplomových pracích se setkáváme s tím, že studenti si volí témata, týkající se různých druhů postižení. Moje diplomantka Erika Gregorová např. zkoumala kvalitu života v rodině s dítětem, které trpí Downovým syndromem (DS). Provedla přes rok trvající zajímavý výzkum, oslovila několik rodin, v nichž žije dítě s DS. Získala důvěru rodičů a byla do rodin i pozvána. Měla možnost zjistit, jak takový život rodičů s dítětem trpícím DS vypadá. V jednom případě měli rodiče syna s uvedeným postižením jako své poslední, čtvrté dítě. Dělal pro něj první poslední. Dokud sourozenci byli menší a žili společně v rodině, postiženému bratříčkovi se věnovali a v rodině vládla pěkná atmosféra. Dnes již dospěli, založili své rodiny a žijí hodně daleko od města, kde bydlí rodiče s nejmladším chlapcem. Když rodiče zkoumali, zda by se po jejich smrti „Daunika“, jak mu žertem občas říkávali, někdo z jejich tří potomků ujal, ukázalo se, že nikdo z dospělých sourozenců se o něj postarat nechce. Mají své děti, své rodiny a představa, že bratr bude v ústavní péči, jim nevadí. Existují však také rodiny, které takovýto etický problém řeší jiným způsobem.

Velmi mě zaujal a oslovil příběh z opačného pólu. Erika Gregorová žije v rodině, kde je Downovým syndromem postižena její teta, již je nyní šedesát šest let. Členové rodiny žijí ve vícegenerační pospolitosti a tato teta je stále její součástí a všichni se o ni starají. Mentálně je na úrovni čtyřletého dítěte a hraje si se svou šestiletou neteří, se kterou se pere o hračky. V celé rodině panují laskavé vztahy a cit pro odpovědnost. Není proto překvapující, že toto rodinné společenství přijalo nedávno k sobě i další čerstvě ovdovělou tetu se začínající Alzheimerovou chorobou, namísto toho, aby byla dána do ústavní péče. Žije nyní s nimi také. Je to příklad velké morální síly a lidskosti, kterou je třeba obdivovat.

Každý případ je individuální a konkrétní rodiny mají pochopitelně různé možnosti. Pokud se tedy zamyslíme nad tím, co je kdo ochoten udělat pro druhé, můžeme konstatovat, že vidíme velké rozdíly v hodnotových postojích a morálním citění.

Studenti se rádi obracejí k dílu profesora Matějčka, zejména jsou působivé jeho Eseje z konce kariéry. Tento pedagog se např. zajímavým způsobem zamýšlí nad tím, jak je důležité, aby rodina, která má dítě s postižením, neprožívala společně jenom starosti. Je podle něho naprosto nezbytné, aby taková rodina dokázala prožívat společnou radost. Je třeba takovéto radosti napomáhat, vyhledávat, co lidi spojuje a může jim společnou radost přinášet. Mohou to být výlety, různé záliby a koníčky a podobně. Existuje mnoho zajímavých příkladů, které vzbuzují náš obdiv. Uvědomujeme si, kolik morální síly někteří rodiče s dítětem trpícím postižením dokážou projevit.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

První neděle adventní

Dej mi poznat svoje cesty, Hospodine, uč mě chodit po svých stezkách.

ŽALM 25,4

První čtení z Písma: Izajáš 64,1-9

Tužby adventní:

1. Abychom na slavný příchod Kristův se připravovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom pokání činili a po cestách Božích kráčeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, vzbud' svou sílu a přijď mezi nás! Milostivě nás ochraňuj před hříchem a zachovej si nás pro den svého příchodu. Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 1,3-9

Evangelium: Marek 13,24-37

Verš k obětování: Žalm 85,8

Verš k požehnání: Marek 13,31

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, čekáme na tebe a ty přicházíš a sytíš nás chlebem věčného života a dáváš nám pít z kalicha požehnání. Dej, ať zůstáváme bdělými a připravenými, abychom mohli stanout omilostněni před Synem člověka, až přijde v slávě. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 204, 158

HRUŠKA POUTNÍKEM DO JERUZALÉMA 14

Příběhy z putování Ferdinanda Hrušky ze Rtyně v Podkrkonoší do Svaté země koncem 19. stol.

(Pokračování z čísla 47)

Paní hraběnka, velice silná paní a velice dobrosrdečná, objednala si mnohé věci, abych jí je v Jeruzalémě koupil, mnohé si vzala ode mne, neobjednané, jako např. 30 palem. Není nezajímavé, jak jsem se s ní seznámil. Nevím právě, při které cestě zpáteční své přes Vídeň kráčel jsem, prohýbaje se pod svými paky, a tu, nevěda kudy, ptal jsem se jedné slečinky, kady jítí mám. A byla náhodou Češka a dala se se mnou do řeči, ptala se mne, kdo jsem a kam jdu. A když jsem jí řekl, že se vracím z Jeruzaléma, zavedla mne do velkého domu, který patřil milostivé paní hraběnce. Pak jsem tam chodil již jako domů každoročně.

Také tentokrát si paní hraběnka mnoho věcí ode mne koupila na presenty a já jí hned vypravoval, co se mi přihodilo, a prosil jsem ji, zda-li by neráčila být tak laskava, aby sama napsala mi adresu do Terstu p. mistrovi sedláři, že bych mu rád poslal dluh hned, aby odpověděl. Paní hraběnka se vši ochotou mi to učinila a velice mne politovala. Dva dni jsem tam zůstal, dokavad z Terstu odpověď nedošla. Pak mi ještě na cestu přidala. S vakem svým jsem se již nikdy nesetkal, zato domů potom šťastně jsem došel. Mé klavíry (nohy), po kterých jsem putoval,

byly jako ze železa, tak, že jsem 16-20 hodin denně pěšky cestu konal. Na cestách vedle nebezpečnosti života, zažil jsem ještě také mnoho jiných ztrát památného zboží, které jsem domů ze Sv. země a z Říma vozil. Na moři zůstalo mi vše s pokojem a za dovoz sotva 2 zl. jsem platil. Měl jsem již známé lodníky, kterým jsem sloužil, a pak nějaké památky ze Sv. země dával. Zato v Terstu, kde jsem vše otevřítí musil, mnoho mi toho pokradli. Tam jsem musil do beden vše rychle házet, a tak mnohé věci jsem si poškodil.

Patnáct cest od r. 1875 vykonal Hruška do Sv. země. Bylo to patnáct roků perné zkoušky, ale také patnáct roků nelíčené radosti a zbožnosti. Jeho ústa nikdy nikomu nedovedla vyprávěti, co viděly jeho oči, ale také nikdo z lidí nemohl by oceniti radosti jeho prosté duše. Od r. 1889 zdálo se, jako by ochabla poutnická činnost Hruškova a jakoby navždy ukojena byla touha po posvátných místech, kde tisíce nebezpečím odevzdané hleděl vstříc. Tu jednoho dne r. 1910 ve Rtyni objevil se z České Skalice obchodník p. Horák, vybízejí Hrušku, aby s ním se připojil k pouti Moravanů, která se t. r. v srpnu konati má. Hruška ani na okamžik neotálel, sehnal peníze a hned k poutníkům se přihlásil. Když zvěděl komité poutní, jak je Hruška stár, žádali jej, aby od své cesty upustil, aby snad někde nezahynul. Ale Hruš-

ka neupustil od svého, namítaje, že je to jeho práni ve Sv. zemi zemřít. Také odcházejí učinil poslední pořizení o svém majetku skrovném, věnuje jej dobročinným účelům. Do Brna Hruška se dostavil pěšky a také z Brna po skončené pouti domů pěšky došel. Pout' moravská do Sv. země byla pro Hrušku pravými duchovními hody. Tentokrát neměl žádných starostí, nikdo na něm žádných služeb nezádal. Stále pobožnosti upoutaly jeho ducha a milost bytí přítomen každodenně tolika mši sv. a každodenně přistupovati ke stolu Páně, učinila jej šťastným. Pout' tato poslední osvěžila Hrušku na těle i na duši. Vykonal' pout' po těžkém zápalu plic, vrátil se téměř osvěžen s novými silami a na duši posílen rovněž v pravé upřímné zbožnosti. Od této chvíle, jak ve svém domově, tak i v cizině vyhledává příležitost, aby ke stolu Páně přistoupiti mohl, denně modlí se celý růženec a v postě denně u chrámu Páně koná sv. křížovou cestu. Jako starý Tobiáš vyprovází všecky své rodáky k poslednímu odpočinku a za spásu duší jejich nad rovy se modlí.

V březnu r. 1914 ve věku 86 let opustil Ferdinand Hruška Rtyň, odebral se do Prahy, kde byl přijat do chorobince Vincentinum na Břevnově.

Životopis Ferdinanda Hrušky záznamenal do farní kroniky P. Josef Vojtěch, XXI. duchovní správce ve Rtyni, který zde působil jako farář od prosince 1907 do září 1912.

Do počítačové formy z originálu přepsala paní J. Kábrtová. Konečnou úpravu provedl Mgr. A. Rubáček.

Nad Písmem

NEVÍTE, KDY TEN ČAS PŘIJDE

Mk 13,24-37

Zapalujeme první svíci na adventním svícnu. Vstupujeme do nového církevního roku. Budeme znovu od začátku – od Ježíšova vtělení a narození – prožívat drama spásy, které vyvrcholí o velikonočních svátcích. Výkročíme cestou od jesliček až ke golgotskému kříži, ale také poběžíme k prázdnému hrobu a setkáme se s vzkříšeným Pánem, jenž přemohl smrt a svou obětí z nás sňal naše hříchy. Radostná zvěst začíná na tom nejnepravděpodobnějším místě – v betlémském chlévě. Syn Boží, Král světa, kterého nejsou schopna pojmut nebesa, leží v jesličkách, ve žlabu vystlaném slámou, zahříván dechem osla a telete. Již ve svém narození tak na sebe Kristus bere lidský úděl do důsledků. On, Syn Boží, se rodí jako syn tesaře, jako člověk, co pozná chudobu, hlad, únavu, utrpení, smrt. To vše bude ukřizováno spolu s ním. V Kristu se Bůh snižuje k lidem, aby mohli vystoupit k Bohu. Církevní rok začíná právě očekáváním něčeho zcela nového. Je to očekávání příchodu (adventu) Spasitele na svět. Jsme vedeni z temnot noci ke světlu nového dne, k pravému světlu a slunci, ke Kristu. Až spolu s pastýři a mudrci staneme u betlémských jesliček, naše oči uzří spásu od Hospodina.

Adventní doba je především dobou radostného očekávání, dobou, kdy církev volá: „Radujte se!“, neboť se přiblížila spása lidí, den, kdy se Bůh ve svém Synu stává člověkem, aby byl hřích zahlazen a člověk měl skrze

Božího Syna účast na Božím životě. Blíží se den, kdy se Bůh nejenom snižuje k člověku a vůbec všemu stvořenému, ale zároveň den, kdy Bůh ve svém Synu celé stvoření pozdvihuje k sobě. Propast mezi věčností a stvořením je zrušena v jediné, neuchopitelné, nepochopitelné, strašné a svaté chvíli, kdy se Slovo stává tělem. Duch svatý zastihuje Pannu Marii milostí a v ní se počíná nový život, život Ježíšův, v němž se uskutečňuje plné a podstatné sjednocení Boha a člověka, a tedy spása pro lidstvo, které je v Kristu vysvobozováno z otroctví hříchu a smrti, pozdvihováno k Bohu a s Bohem sjednocováno. Slovy nelze toto vánoční mystérium vypovědět. Cestu z temnot ke světlu však lze ujit jedině v bdělém stavu. Kdyby mudrci od Východu nebděli a nesledovali hvězdu, nenašli by cestu ke svému Spasiteli. Kdyby usnuli a ztratili hvězdu, propásl by příchod Spasitele, nevíme, existuje-li něco smutnějšího, než zaspát příchod Mesiáše.

Dovolte mi přirovnání: Když ráno zaspíme, ujede nám autobus. Když zaspíme a nebudeme připraveni na den Hospodinův, nebudeme-li bdít a vyhlížet svého Pána s dveřmi otevřenými a lampami hořícími, zaspíme příchod spásy do vlastního domu. A Pán půjde o dům dál. A možná mu otevře soused od naproti, farizej, zákoník a celník...

Proto je advent nejen dobou radostného očekávání, ale i dobou duchovního bdění, dobou zvýšeného modlitebního úsilí, dobou postní, kdy

bychom měli vylévat svá srdce před Hospodinem, vyznávat mu svá provinění a prosit o odpuštění, a to nejenom v liturgickém doznání vin, ale především v osobním modlitebním životě. Duchovní bdělost znamená konfrontovat svůj život s realitou příchodu Božího Syna a zaříditi se podle toho.

O Vánocích slavíme památku Ježíšova narození. Na svět přišel Ježíš, trpící služebník Boží, aby na svá ramena vzal osobní kříž každého z nás. Tento příchod se stal před dvěma tisíci lety. O Vánocích si jej připomínáme. Víme, kdy a kde se udál, jsme o něm zpraveni z evangelii. Vlastním středem našeho očekávání je však příchod, o kterém nevíme dne ani hodiny. Jako přišel Ježíš v postavení služebníka, poslušného až na smrt, tak přijde na konci dnů jako Král a Soudce.

Bdíme tedy, protože nevíme, v který den náš Pán přijde! Víme jen jedno: Ten čas je blízko. „Amen, přijdu brzy,“ ujišťuje nás Kristus v závěru Apokalypsy. Těž apoštol Pavel nabádá: „Lhůta je krátká!“

Máme však naději, že spolu s Kristovým příchodem ve slávě a moci nepřijde jen soud, ale také spása a království Boží zjevené v plnosti. Naši naději je, že Kristus v nás, služebnících neužitečných, přesto naleze své malé stáde a že spolu s ním, naším Pánem a Spasitelem, budeme moci oslovit Boha: „Abba, Otče!“

Lukáš Bujna

Církev a perspektivy stáří II

DUCHOVNÍ ÚKOL A PERSPEKTIVY ČLOVĚKA VE STÁŘÍ

Stárnoucí člověk má především objevit svůj význam, smysl, úkol. Kdo jsem? Kam směřuji? Věk obrací člověka zpravidla vstříc duchovnímu zaměření. Zamýšlí se nad tím, kým je, když z něj „opadají“ záležitosti předchozích životních období. Přivádí ho k tomu mimo jiné skutečnost, že ztrácí sílu, rychlost i výkonnost, pochopitelně také tělesnou přitažlivost, což si uvědomuje zejména v osamění po ztrátě partnera, který mu byl do té doby ať už oporou, ať oponentem. Ubývají perspektivy, ale také ambice. Co zbývá? Co se nyní může stát náplní a nadějí jeho dní?

Psychoanalytik C. G. Jung mluví o tzv. odpoledním člověku a vysvětluje, že jeho životní program je jiný, než program člověka stoupajícího ke svému zenitu. Jung tu mluví o tzv. individuaci. Člověk, jenž měl v předchozích životních etapách za úkol začlenit se do společnosti, vybudovat v ní své místo, uplatnit se, založit a zabezpečit rodinu, nyní hledá opravdu sebe sama a snaží se uskutečnit duchovně. Tělo ustupuje duchu. Místo vzruchu nastupuje klid.

Tam, kde jsou staří lidé soustředěni ve větším počtu (oddělení LDN, domovy důchodců aj.), se objevuje často problém nezvládnutého přístupu k závěru lidského života. Dozrává zde generace po většinu života přesvědčovaná, že duchovní život je nesmysl a tmářství. Kam se však obrátit pro naději v prostředí, kde člověku připadá vše beznadějně? Zde má církev před sebou velký úkol najít prostředky a způsoby, jak těmto lidem a jejich rodinám zprostředkovat perspektivu přesahující naši lidskou konečnost. Tyto situace už bývají na hraně možností jak těch, jimž bychom měli službu naděje poskytnout, tak našich. Času již nezbývá a mnohdy se těžko nachází společný jazyk. Teprve opakovaný vstup vytváří důvěru a možnost navázat bližší osobní vazby, v nichž je možno odpovídat na konkrétní potřeby lidí. O tom by

mohli nejlépe svědčit duchovní ve službě nemocničních kaplanů. Leč je možno zkoušet i jiné způsoby, naprosto laické – třeba předčítání. Často i prostá přítomnost návštěvníků zlepšuje podmínky zde umístěných lidí.

Jedním z úkolů církve ve společnosti, která se u seniorů zaměřila především na zajištění zdravotních služeb, je doprovázení nesnadným časem stáří a příprava na smrt jako završení života. Stejně, jako kdysi byl tabuizovaným tématem sex, stala se jím v posledních desetiletích smrt. Je třeba toto tabu prolomovat už od školního věku (např. besedou duchovního s posledními ročníky ZŠ; a zde je dobrou příležitostí čas tzv. Dušiček). Křesťanská témata nesmějí vymizet z obzoru mladých lidí. Je vhodné, když již v dorůstání nahlédnou smrt jako završení života, ne jako totální úpadek nebo neštěstí, jak je dnes obecně vnímána. („Nyní propouštíš v pokoji služebníka svého, Pane, podle svého slova, neboť mé oči

viděly spasení...“ – L 2,29n)

Úkol církve tedy zůstává především duchovní, ovšem není nejlepší omezovat jej jenom na úzkou základnu církve. Právě spolupráce s ostatní společností a práce pro ni naplňuje nejvlastnější záměr naší církve. Nejprve je tedy třeba vytvářet pravdivý obraz hodnoty života, tedy i stáří, a zvrátit povýšený postoj společnosti ke slabším, neúspěšným, stárnoucím a nemohoucím. Prolomovat překážky mezi generacemi. Ve spolupráci se zdravotníky a zdravotnickými zařízeními (LDN, nemocnice, hospice) je možno přímo pomáhat lidem, kteří jsou zde v léčbě nebo péči a hledají svou životní cestu. Sami se můžeme ze spolupráce mnoho naučit, organizačně je řada lidí působících v sociálních službách velmi zdatná. Mnoho však můžeme přinášet už nyní, zejména přispět k ochotě lidí navzájem vytvářet společenství.

P. S.: Stárneme všichni. Dosadme do obrazu seniora sami sebe a leccos lépe pochopíme.

Jana Wienerová

Jednou jsem udělal pokus a zeptal jsem se svých studentů, jaké tři věci považují za nejnütnější ke štěstí – za jakou hvězdou v životě jdou. Někteří řekli zdraví, a to je hloupá hvězda pro toho, kdo se stejně rozpadne; jiní řekli dost peněz, aby si mohli zajistit bezpečí, a to je hloupá hvězda pro toho, kdo jednou umře a bude po všem; a jiní řekli láska, což vůbec není tak hloupé. Protože láska je hvězda, která nás může převést i přes nemoc a smrt.

Nic z toho, co jmenovali, nebylo nijak zvlášť špatné. Všechno to vlastně bylo dobré a hodné zájmu, jenomže tomu něco chybělo. Jako tolik hvězd, na které tady „zapřaháme svůj vozík“, nevedly cíle svých studentů dost daleko. Ve skutečnosti potřebujeme my lidé hvězdu Mesiáše, která by nás vedla dál i tehdy, když obvyklá potěšení přestanou těšit, když dosáhneme pozemských cílů a lidé, kteří nás milovali, odejdou. Takovou hvězdu potřebujeme, protože budeme-li žít dost dlouho, můžeme jednou o všechna pozemská dobra přijít.

Až nakonec dosáhneme věku, tehdy především budeme potřebovat hvězdu Mesiáše, aby nás dovedla do Boží náruče. Kdo si to uvědomí, ten má alespoň počátek moudrosti, a takový počátek je pravým darem i pro starce. Lepší zmoudřet na stará kolena než nezomdřet nikdy. Jen se může stát, že nezačneme moudřet, dokud nezestárneme. Možná ani nevykročíme na cestu za svou pravou hvězdou, dokud nedosáhneme věku, kdy už je každé cestování obtížné. To by nás nemělo překvapit. Stárnutí velice prospívá pokoře a my někdy musíme spadnout z vysokého koně, než se můžeme vyšplhat na velblouda, který nás vezme na cestu za hvězdou.

(Donald X. Burt: *Na stará kolena*)

Z našich setkání

Vzácná návštěva v Lounech

Dne 5. listopadu jsme v naší náboženské obci přivítali manžele Sladkowské ze Zlína. Anotace dokumentárního filmu „Zachraňte Edwardse“ režisérky Dagmar Smržové nás zaujala natolik, že jsme se rozhodli jeho hlavní protagonisty Šárku, Marcela a jejich děti pozvat na promítání filmu a následnou besedu také do Loun.

V příjemném a moderním prostředí městské knihovny se sešla menší skupinka diváků, což připisujeme povolebním koaličním jednáním na radnici a také doznívajícímu dušičkovému času, kdy někteří ještě vycestovali na hroby svých příbuzných. A snad to bylo i samotné téma snímku, boj o záchranu ještě nenarozeného dítěte s diagnózou nevyléčitelné choroby, které zřejmě působí psychologicky na veřejnost a odrazuje

od shlédnutí podobného filmu! Lidé se raději chodí bavit, než by se nechali konfrontovat s tématem, které je vážné, nutí přemýšlet a zaujímat hodnotová stanoviska.

Mají rodiče právo „ukončit“ vývoj dítěte ještě v prenatalním stádiu, když mu byla diagnostikována nevyléčitelná vývojová porucha? Má hodnotu lidský život, který zřejmě nebude mít stejnou „kvalitu“ jako život zdravých dětí?

Zatímco většinové stanovisko řady lékařů a dalších lidí, jak bylo zřejmé z filmu, vyznívalo v neprospěch takového života, manželé Sladkowské se rozhodli dítě s diagnózou „Edwardsova syndromu“ přijmout jako své, ať bude jakékoliv. Jejich statečné rozhodnutí je projevem víry a otevřelo jim příležitost ke službě jiným rodičům, kteří řeší podobné

dilema, před než byli postaveni oni sami. Svědectví konkrétní rodiny a její praktická zkušenost jsou možná efektivnějším příspěvkem do diskusí o umělém ukončení těhotenství než kampaně, které velmi drasticky působí na citové vnímání. Návštěva Šárky a Marcela Sladkowských ze Zlína byla pro naši náboženskou obec povzbuzením. Přejeme jim Boží ochranu a pochopejí lidí. Věříme, že jsme se s nimi neviděli naposledy!

Helena Smolová

Husův Areopág – listopad 1414

Když v říjnu 1414 vyrazil Jan Hus se svým doprovodem do Kostnice, měl před sebou dvacet dva dní cestování. Vzdálenost z Prahy do Kostnice činila sedmdesát mil. Hus se svými lidmi urazil tři a půl míle denně. Na své cestě výprava projela městy Weiden, Sulzbach, Hersfeld, Hersbruck, Lauf, Nürberk, Meersburg až konečně dorazila ke Konstancii (Kostnice, Konstanz). Den před Mistrem Jenem jel jeden z biskupů, který všude rozhlašoval, že za ním je na voze vezen svázaný kacíř, který umí číst myšlenky. Místo zastrášení křesťanského lidu však vzrůstala zvědavost obyvatel měst a vesnic, jimž Jan Hus projížděl. V nejednom městě (např. v Norimberku) Hus s lidmi debatoval, ba v disputaci přehádal i místní odpůrce. V Meersburgu-Bodensee se výprava musela nalodit na pramice a přeplout Bodamské jezero. Jan Hus vstoupil do Kostnice 3. listopadu 1414. Koncil měl začít již 1. listopadu, ale nakonec začal až 5. listopadu za účasti desítek kardinálů, arcibiskupů a biskupů. Hlavním cílem koncilu bylo sjednocení církve, otázky víry a prosazení reformy. Jedním z hlavních představitelů slavnostní mše byl kardinál Zabarella, vůči Husovi vstřícný prelát. Tentýž den také pan Václav z Dubé přivezl od krále ochranný glejt. Na počátku nic nenasvědčovalo tomu, že se blíží pro Jana Husa katastrofa. 9. listopadu papež dokonce zrušil z moci svého úřadu interdikt a klatbu vynesenou proti Husovi. Hus se sice nesměl účastnit slavnostních mší, musel se zdržet veřejných projevů, včetně kázání, ale ji-nak měl volnost pohybu. V jednom z listů svým přátelům píše o rozhovoru šlechtice Kepky s papežem. Když si pan Kepka stěžoval na nespravedlivý postup, pravil Jan XXIII.: „Co já mohu? To přece dělají vaši“. V témže dopise Hus konstatuje, že se jeho nepřátelé „bojí mé veřejné odpovědi a kázání, kterého, jak doufám, s milostí Boží dosáhnou, až přibude král Zikmund.“ 18. listopadu dorazil do Kostnice kardinál Pierre d'Ailly, vedle Zabarely druhý významný kardinál v procesu s J. Husem.

Tento muž byl vždy vůči Husovi strohý, přísný, ba nekompromisní. Na přelomu listopadu a prosince 1414 došlo k dramatické změně v neprospěch Mistra Jana. Některý z jeho nepřátel rozšířil falešnou zprávu, že chce z Kostnice uprchnout. Podle záznamu v tzv. Kronice koncilu Ulricha Richentalta tak měl učinit v povoze plném sena. Kardinálové zareagovali rychle. 28. listopadu navštívili Husa v příbytku sv. Pavla dva biskupové a další „papeženci“ a přesvědčili Husa, aby s nimi šel za účelem přátelské debaty ke kardinálům. Sotva však mistr Jan vstoupil mezi ně, byl zatčen a odveden do vězení. Jan z Chlumu či pan Kepka sice ostře protestovali s tím, že byl porušen ochranný glejt krále Zikmunda, ale nebylo to nic platné. Ještě v den Husova zatčení k němu poslali nepřátelé „špeha“. Mnich, minorita zvaný Didakus (považovaný za nejvzdělanějšího teologa v Lombardii), se vydával za „prostřáčka – nevzdělaného mníška“ a kladl Husovi sofistikované teologické otázky. Jan Hus jej však prohlédl a lest kardinálů nevyšla. Hus zůstal v papežově paláci, aby byl po osmi dnech převezzen do vězení dominikánů, kde zůstane až do 24. března 1415. Sotva mohl tušit, že se z vězení už nedostane. Právě zde však vzniknou mnohé dopisy, které vystaví vysvědčení nikoliv Husovi, ale jeho vězňitelům a trýznitelům. Snaha umlčet mistra Jana sílila každým dnem. Michal de Causis i dřívější přítel Husův Štěpán z Pálče označovali Husa za rozvraceče, kacíře, vikleřistu a narušitele Božího míru. Šířily se zvěsti o tom, že Hus zapříčinil přijímání laiků v Čechách „sub utraque“ (pod obojí). Pokoušeli se z něj udělat symbol „dábelství“. Trapnost jejich postupu zdůrazňuje fakt, že se ani Michal de Causis, ani Štěpán z Pálče nebyli schopni postavit se Husovi tváří v tvář. Zneužívali své moci, vlivu, svých styků a stávali se směšnými. Sotva tehdy oba nepřátelé Pravdy tušili, že připravují půdu pro to, aby se Jan Hus stal skutečným, statečným a úctyhodným mučedníkem! **Martin Chadima**

Výstava „Život a dílo Františka Bílka“ v Heřmanově Městci

V pátek 7. listopadu 2014 uspořádala náboženská obec naší církve v Heřmanově Městci vernisáž výstavy nazvané: „Život a dílo Františka Bílka“.

Asi tři desítky umění chtivých návštěvníků se ve večerních hodinách shromáždily v prostorách židovského dvojdomku Městské galerie. Po úvodním slově sestry farářky Aleny Tučkové přítomné návštěvníky výstavou provedl archivář naší církve, bratr Martin Jindra. Pro další případné zájemce bude expozice otevřena každou sobotu a neděli od 10 do 12 hodin a od 14 do 16 hodin. Výstava potrvá do 30. listopadu.

Martin Jindra

Neděle 30. 11. 2014 - 1. neděle adventní - Česká televize - ČT2 - přímý přenos bohoslužby ČČSH z Husova sboru v Brně - Židenicích, začátek v 10 hod. Liturgii slouží br. biskup Juraj Dovala s místní farářkou Annou Štěpánkovou

Z EKUMENY

KONCERT ZA PRONÁSLEDOVANÉ KŘESŤANY

Ekumenická bohoslužba doprovodila ve čtvrtek 6. listopadu akci na Moravském náměstí v Brně, kterou pořadatelé z iniciativy Svoboda pro křesťany uspořádali, aby upozornili na nedodržování náboženské svobody ve světě. Lidé si mohli poslechnout vystoupení několika kapel nebo svědectví Syřana, který v současné době žije v Česku. „*Já jsem tudy procházela, a protože jsem slyšela písničky, na chvíli jsem se zastavila. Z té chvíle už je asi hodina,*“ uvedla jedna z účastnic akce. Odpoledne ve čtvrtek 6. listopadu se na Koncertě za pronásledované křesťany na Moravském náměstí v Brně alespoň na chvíli zastavily stovky lidí. „*Čekala jsem na zastávce na děti a slyšela jsem křesťanskou hudbu. Zaujalo mě také, jak mluví pán z Iráku, proto poslouchám,*“ uvedla jedna z přihlížejících.

Na koncertu vystoupila Hana Ulrychová a skupiny Dej nám akord, Ti Druzí a Brno Gospel Choir. S problematikou nedodržování náboženské svobody ve světě přítomně seznámili zástupci Křesťanské mezinárodní solidarity, zaznělo i svědectví Syřana žijícího aktuálně v České republice. Útlak takzvaného Islámského státu v části Sýrie a Iráku jednoznačně odsoudili jako barbarství zástupci muslimské obce. „*To, co se děje na Blízkém východě, je neuvěřitelné. Velmi málo slyším, že by o tom mluvili politici a adekvátním způsobem na to reagovali. Věřím, že modlitby mají velkou moc, takže i proto jsem tady,*“ uvedla další z účastnic čtvrtečního koncertu. Více než dvě stě lidí na akci navíc připojilo svůj podpis pod související výzvu, kterou pořadatelé adresují politickým představitelům České republiky i Evropské unie. Vyzývají v ní ke konkrétním krokům, které by dopomohly zastavit páchání bezpráví, povzbuzují také k tomu, aby apel na dodržování lidských práv ve světě, zejména svobody náboženského přesvědčení, byl kladen nad ekonomické zájmy země. Výzva je i nadále přístupná on-line na webovém portálu www.petice24.com/svoboda_pro_krestany. **red**

ZPRÁVY

Program Divadla Mana

• **st 3. 12. 19 h – Úvod do neštěstí**
Kultovní kniha amerického psychologa Paula Watzlawicka převedená do divadelní řeči ukáže, v kolika disciplínách aspirujete na nešťastníka a jak se v nich zdokonalit.

• **pá 5. 12. 17 h – Vánoční příběh (Pro děti)**

Vánoční příběh pro vás sehraje a jedinečným způsobem přepraví Víta Marčík ml. Dozvíte se konečně, jak to bylo doopravdy s Josefem a Marií, proč měli lidé v Betlémě zavřeno a zda byl Ježíšek hodné miminko. Součástí večera bude po představení nadílka od Mikuláše a jeho družiny.

• **so 6. 12. 19.30 h – Novoluní**
Stárnoucí neúspěšný intelektuál je na svém letním sídle překvapen návštěvou milenky a posléze i manželky. Na pozadí řešení rozpadávajících se vztahů a krize středního věku vyvstávají otázky po smyslu života i odpovědnosti za vlastní úděl.

• **ne 7. 12. 16 h – Vánoční dárek (Pro děti)**

Divadlo Ořechovka ve Vršovickém

divadle MANA uvádí činoherní představení plné koled, tradic a vánočních zvyků pro celou rodinu.

Adresa a kontakt:

Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10-Vršovice
www.vrsovicedivadlo.cz

Advent a Vánoce v Táboře

Náboženská obec v Táboře zve v adventním a vánočním období na následující koncerty:

- 30. 11. Pěvecký sbor Hlahol
 - 7. 12. Karolína Františková (vítězka klavírní soutěže)
 - 14. 12. „Soubor Matoška“
 - 19. 12. Varhany – L. Šotek (pořádá Rotary club)
 - 21. 12. Sestry Peřinovy. Host J. Škrdlík – violoncello
 - 28. 12. Rybova mše – Domino
- Všechny koncerty se konají ve sboru naší církve v Táboře, ve Farského ul. od 16.30 hodin, koncert pořádaný Rotary clubem 19. prosince pak v 18 hodin. Srdečně zveme, ve sboru topíme a konáme finanční sbírku. **Eva Červená**

Bohoslužba vyslání Na Zderaze

Srdečně vás zveme na ekumenickou bohoslužbu vyslání ve čtvrtek 11. prosince od 16 h v kostele sv. Václava Na Zderaze, při které budou pověřeni ke službě vojenských kaplanů **Mgr. Ivan Stanko, DiS., (Bratrská jednota baptistů)** a **Mgr. Vladimír Moravec, DiS., (Církev československá husitská)**. Po bohoslužbě jste zváni k drobnému pohoštění (www.zderaz.cz).

NO Praha 2-Nové Město

Advent a Vánoce v Rokycanech

Náboženská obec v Rokycanech zve na následující bohoslužby:

Adventní pobožnosti

v modlitebně evangelického sboru vždy ve čtvrtek v 15.30 h:

- 27. 11. Mgr. Jitka Wendlíková
- 4. 12. ThDr. Radek Hobza
- 11. 12. Mgr. Daniel Majer
- 18. 12. Mgr. Jaroslava Švábová

Vánoce

- 25. 12. v 7.45 h – Hod Boží vánoční
- 26. 12. v 15.30 h – svátek Štěpána prvomučedníka
- 28. 12. v 7.45 h – Den betlémských dětí
- 1. 1. v 15.30 h – novoroční pobožnost

Vždy káže Mgr. Tomáš Procházka.

J. Švábová

Pražské stopy přijímání podobojí

Dokončení z č. 47

Kostel sv. Michala v Jirchářích

Od r. 1419 byl kostel obsazen novoměstskými kališníky a církev podobojí kostel i se školou užívala až do podzimu 1621, kdy byl rekatolizován. V r. 1787 byl také tento kostel při reformách Josefa II. zrušen. Ovšem již o dva roky později byl díky možnosti praktického uplatnění tolerančního patentu přidělen luterskému německému sboru v Praze.

Kostel sv. Anny s bývalým klášterem

Původní klášterní budova byla založena za Přemysla Otakara I. a měla sloužit templářskému řádu. Od r. 1319 zde sídlil řád dominikánských sester, jejichž představenou byla příbuzná Jana Žižka z Trocnova, která souhlasila s přijímáním podobojí způsobem. Později sem byly přemístěny i další řádové sestry, které se také ochotně přiklonily k přijímání večere Páně podobojí. V období nástupu protireformace byl klášter barokně přestavěn a poté za Josefa II. zrušen.

Původní kostelík stojící poblíž kostela P. Marie Vítězné na Malé Straně

V husitském období stál v blízkosti kostela Panny Marie Vítězné na hřbitově od roku 1586 malý kostelík připomínající památku M. J. Husa, který užívali malostranští novoutrakvisté a luteráni. Byl to tehdy jediný kostel v Praze zasvěcený památce kostnického mučedníka, a to právě v období nového protireformačního tlaku strany podjednou, která byla povzbuzována jezuiti. V době krátce po bitvě na Bílé hoře byl však zabaven katolíky a předán do správy Francouzů, kteří žili v tehdejší době v Praze.

Původní kostely na místě okolo dnešního kostela sv. Mikuláše na Malé Straně

V místech dnešního kostela stály v době husitské dva kostelíky, které zde vydržely až do nástupu protireformace. Původní kostel sv. Mikuláše byl za Karla IV. také po nějaký čas působištěm německého kazatele Konrada Waldhausera a Jana Miliče.

I tento kostel byl během husitského období působištěm farářů podobojí. Během vlády Vladislava II. Jagellonského vynikal činností ve prospěch laického kalicha kněz Jan Mišta. I on byl spolu s dalšími duchovními uvězněni na Karlštejně kvůli své účasti na srážce s katolíky o svátku Božího těla v r. 1483. Posledním farářem podobojí zde byl Jan Rosacius Hořovský, který v r. 1618 zahajoval kázáním stavovský sjezd, kterým začal ozbrojený protihabsburský odboj. Směrem na sever od původního kostela sv. Mikuláše stál až do doby protireformace kostel sv. Václava, který byl také husitský.

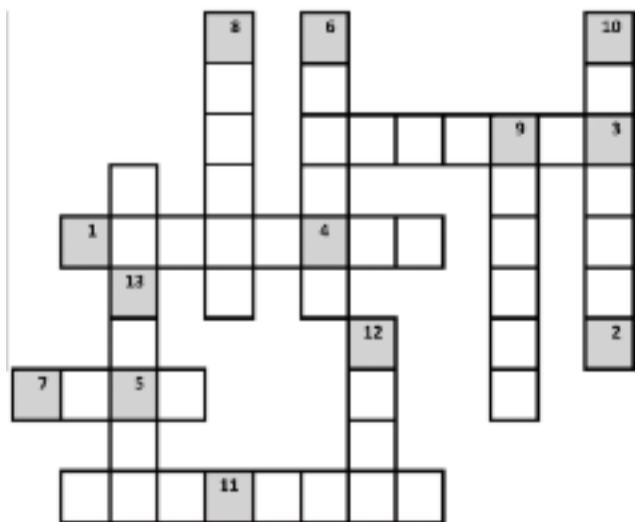
Malostranská radnice

Posledním místem spojeným s přijímáním podobojí způsobem nepřímo, ale neméně důležitě, je místo Malostranské radnice, kde v době po roce 1500 stála tiskárna malostranského utrakvistického impresora Bartoloměje Netolického, který ji v roce 1547 propojil se slavnou tiskárnou Jiřího Melantricha na Starém Městě pražském k vydávání husitských Biblí. Dle průvodce *Prahou po stopách České reformace* J. Ottera, knihy *Nalezení střední cesty* Z. V. Davida a přehledu *Pražské svatyně* E. Škody zpra-

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PŘÍCHOD SYNA ČLOVĚKA

Doplňujte do tabulky slova podle počtu jejich písmen (zleva doprava a shora dolů). Tajenku tvoří písmenka v tmavých políčkách v pořadí daném čísly.

8 písmen: fikovník, mocnosti 7 písmen: bdělost, soužení, zatmění
6 písmen: nebesa, oblaka, pomine 4 písmena: amen, raši

Řešení z minulého čísla: Cokoliv jste učinili jednomu z mých bratří, mně jste učinili **Jana Krajčířiková**

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

